

## Sedmá Asijsko-pacifická lingvistická olympiáda

20. dubna – 4. května 2025

Řešení

## Úloha č. 1.

1. Slabika:  $\begin{cases} \sigma_H & \dots V:(C) \text{ nebo } \dots VC_{\notin S} \\ \sigma_L & \text{jinak} \end{cases}$

2. Přízvuk:

- slovesa:  $\begin{cases} \text{přítomný čas} & \dots \downarrow \sigma \\ \text{minulý čas} & \dots \downarrow \sigma \end{cases}$
- jinak:  $\begin{cases} \dots \downarrow \sigma_H \\ \dots \downarrow \sigma \sigma_L \end{cases}$

## Zkratky

- $\sigma$  slabika
- $\sigma_H$  těžká slabika
- $\sigma_L$  lehká slabika
- C souhláska
- V samohláska
- S koronální obstruenty {s, š, t, ʈ}

1. čí:ňju

2. čučú

3. ɕamáχ

4. ɕíyɔ

5. ʈkukóhɔʈ

6. ma:kíɕis

7. máqʈti:ʈ

8. paqɕɕɕnqá:

9. síksi

10. skitiní:t

11. špa:pi:nán

12. šyá:hkuš

*Zbytek této stránky je záměrně ponechán prázdný.*

## Úloha č. 2.

1. Struktura vět:

$$\begin{cases} S(O) V\text{---}zu & V = \text{aktiv} \\ S V\text{---}\beta\epsilon & V = \text{stativ} \end{cases}$$

2. Zájmena / podstatná jména:

|     | S           |                                                                  | O |
|-----|-------------|------------------------------------------------------------------|---|
|     | aktiv       | stativ                                                           |   |
| 1SG | <b>gà</b>   | Ø, V <sub>o</sub> → V <sub>•</sub> *<br>(jinak: V <sub>o</sub> ) |   |
| 3SG | <b>tɔ</b>   |                                                                  |   |
| 1PL | <b>ga</b>   | <b>ge</b>                                                        |   |
| 3PL | <b>ta</b>   | <b>te</b>                                                        |   |
| N   | N <b>ɣa</b> | N                                                                |   |

\* první slabika  $\begin{cases} \text{tón} = \text{nízký} & 1\text{SG} \\ \text{tón} = \text{vysoký} & 3\text{SG} \end{cases}$

– Struktura podstatných jmen:

|          |             |                |             |
|----------|-------------|----------------|-------------|
| N        | $\emptyset$ | N $_{\bullet}$ | $\emptyset$ |
| ten N    |             |                | -i          |
| můj N    | <b>nà</b>   | N $_o$         | $\emptyset$ |
| naš N    | <b>ga</b>   |                |             |
| jejich N | <b>ta</b>   |                |             |

### Zkratky

|   |                 |    |                |          |                                        |
|---|-----------------|----|----------------|----------|----------------------------------------|
| S | podmět          | 1  | první osoba    | $V_{+w}$ | zaokrouhlené samohlásky {o, u, ɔ}      |
| O | předmět         | 3  | třetí osoba    | $V_{-w}$ | nezaokrouhlené samohlásky {a, i, e, ε} |
| V | sloveso         | SG | jednotné číslo | ∃        | existuje                               |
| N | podstatné jméno | PL | množné číslo   | ∄        | neexistuje                             |

3. Počáteční souhlásky:

| N $_{\bullet}$ / V $_{\bullet}$ | N $_o$ / V $_o$ |               |
|---------------------------------|-----------------|---------------|
|                                 | před $V_{+w}$   | před $V_{-w}$ |
| <b>t, d</b>                     | l               |               |
| <b>p, b</b>                     | <b>w</b>        | <b>β</b>      |
| <b>k, g</b>                     |                 | <b>ɣ</b>      |

4. Slovesa:

| V $_{\bullet}$ | aktiv            |               | stativ            |
|----------------|------------------|---------------|-------------------|
|                | ∃ O              | ∄ O           |                   |
| <b>da</b>      | <i>pokládat</i>  | <i>ležet</i>  | —                 |
| <b>tɛ</b>      | <i>zvedat</i>    | <i>šplhat</i> | —                 |
| <b>bala</b>    | <i>pěstovat</i>  | <i>růst</i>   | <i>být velký</i>  |
| <b>gutu</b>    | <i>zkracovat</i> |               | <i>být krátký</i> |
| <b>ka</b>      | <i>vidět</i>     |               | —                 |
| <b>paa</b>     | <i>zabíjet</i>   |               | —                 |
| <b>tuli</b>    | <i>volat</i>     |               | —                 |
| <b>bii</b>     | —                |               | <i>být těžký</i>  |
| <b>pa</b>      | —                |               | <i>být dobrý</i>  |

- (a) 1.  $\begin{bmatrix} \text{jejich zelená fazole} \\ \text{jejich trh} \end{bmatrix}$       2. *naše lekce*      3. *koza*      4. *můj strom*
- (b) 5. *Ono je dobré.*      (c) 9. *bàlaβε*
6. *Já to pěstuji.*      10. *ta dàzu*
7. *My vidíme naši dýmku.*      11. *ge βiiβε*
8. *Oni zabíjí jejich psa.*      12. *ga wupu ɣa lazu*
13. *gà te βaazu*
14. *tɔ ta wɔvi lezu*

## Řešení

## Úloha č. 3.

1. Směr psaní: vlevo → vpravo.

2. Souhlásky:

|    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |      |      |
|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|-----|------|------|
| -ʔ | k  | g  | ŋ  | -ŋ | s  | j  | p  | b  | m  | n  | l  | t  | d  | r  | ʃ  | tɕ  | tʰ   | t̚   |
| ∅  | ᠎ᠠ | ᠭᠠ | ᠨᠠ | ᠨᠠ | ᠰᠠ | ᠵᠠ | ᠫᠠ | ᠪᠠ | ᠮᠠ | ᠨᠠ | ᠯᠠ | ᠲᠠ | ᠳᠠ | ᠷᠠ | ᠰᠢ | ᠲᠴᠢ | ᠲᠡᠬᠢ | ᠲᠡᠳᠢ |

3. Samohlásky:

| a | o | u | u | uu | i | ɤ | ə | tón     | koda       |
|---|---|---|---|----|---|---|---|---------|------------|
| ᠠ | ᠡ | ᠢ | ᠣ | ᠤ  | ᠥ | ᠦ | ᠦ | tón „0“ | P nebo ?   |
| ᠡ | ᠢ | ᠣ | ᠤ | ᠥ  | ᠦ | ᠦ | ᠦ | tón 1   | } N nebo ∅ |
| ᠢ | ᠣ | ᠤ | ᠥ | ᠦ  | ᠦ | ᠦ | ᠦ | tón 2   |            |
| ᠣ | ᠤ | ᠥ | ᠦ | ᠦ  | ᠦ | ᠦ | ᠦ | tón 3   |            |

4. Struktura sloves:

Kořen +

| C   |     |    |    | V(C)      |       |     |    | T   |                                                              |
|-----|-----|----|----|-----------|-------|-----|----|-----|--------------------------------------------------------------|
|     |     | VT | VI | 1SG       | -aun̥ |     |    | PST | tón „0“<br>* -n / ŋ / Ø → -t / k / ʔ<br>(t.j. N / Ø → P / ʔ) |
| PST | AFF | t- |    | 1PL       | -i    |     |    |     |                                                              |
|     | NEG | m- |    | 2SG       | PST   | AFF | -o |     |                                                              |
|     |     |    |    |           | NEG   | -u  |    |     |                                                              |
|     |     |    |    | FUT / IMP |       | -wu |    |     |                                                              |
| FUT |     | ʃ- | t- | 2PL       | -un̥  |     |    | FUT | tón 2                                                        |
| IMP |     | ʃ- | k- | 3PL       | -ɣ    |     |    | IMP | tón 1                                                        |

## Zkratky

|     |                    |    |                             |   |            |
|-----|--------------------|----|-----------------------------|---|------------|
| PST | minulý čas         | 1  | první osoba                 | C | souhlásky  |
| FUT | budoucí čas        | 2  | druhá osoba                 | V | samohlásky |
| IMP | rozkazovací způsob | 3  | třetí osoba                 | T | tón        |
| AFF | kladný             | SG | jednotné číslo              |   |            |
| NEG | záporný            | PL | množné číslo                |   |            |
| VT  | přechodný          | P  | neznělé explozivy {p, t, k} |   |            |
| VI  | nepřechodný        | N  | nazály {m, n, ŋ}            |   |            |

(1) gap toʔ

(2) rui<sup>2</sup> ʃi<sup>2</sup>(3) ju<sup>1</sup> muʔ

(4) neběžel jsi

(5) budeš stát

(6) prodávali jste

(7) vynořuj se

(8) ʃoʔ ʃoʔ

(9) ʃoʔ ʃoʔ

(10) ʃoʔ ʃoʔ

(11) budete se potápět

(12) ʃoʔ ʃoʔ

(13) ʃoʔ ʃoʔ

(14) ʃoʔ ʃoʔ

(15) kauk ʃuŋ<sup>1</sup>

## Řešení

## Úloha č. 4.

1. Živé:

- Struktura jmenných frází:

|   | ♂                           | ♀                         |        | ♂          | ♀              |
|---|-----------------------------|---------------------------|--------|------------|----------------|
| 1 | <b>bak<sup>w</sup>õ</b>     | <b>bak<sup>w</sup>uhu</b> |        | <b>N-õ</b> | <b>N-uhu</b>   |
| 2 | <b>dũhũtaha</b>             |                           | člověk | <b>N</b>   | <b>N tsuhu</b> |
| 3 | <b>wãmeduk<sup>w</sup>a</b> |                           | zvíře  |            |                |

2. Neživé:

- Struktura jmenných frází:

číslovka N—klasifikátor

- Klasifikátor:  $\boxed{-(V_1)CV_2}^*$

\*  $V_1 = \emptyset \Leftrightarrow V_2 \in \{\mathbf{o}, \mathbf{e}\}$ 

|                    |             |
|--------------------|-------------|
| podlouhlé          | <b>-ʔbo</b> |
| nádoby             | <b>-ʔdo</b> |
| malé a kulaté      | <b>-de</b>  |
| tekuté             | <b>-obu</b> |
| zakřivené, zahnuté | <b>-ĩpĩ</b> |
| ⋮                  | ⋮           |

- Číslovka:  $\boxed{X-V'_1CV_2-(Y)}^{**}$

- 1 — **bak<sup>w</sup>-V'\_1CV\_2**  
 2 — **d-V'\_1CV\_2-latahi**  
 3 — **wãp-V'\_1CV\_2-k<sup>w</sup>a**

|               | $V_2 = \mathbf{o}$ | $V_2 = \mathbf{e}$ | $V_2 \notin \{\mathbf{o}, \mathbf{e}\}$ |
|---------------|--------------------|--------------------|-----------------------------------------|
| ** $V'_1 =$ 1 | <b>a</b>           | <b>a</b>           | $V_1$                                   |
| 2             | <b>o</b>           | <b>i</b>           | $V_1$                                   |
| 3             | <b>u</b>           | <b>i</b>           | $V_1$                                   |

Zkratky

N podstatné jméno

C souhláska

V samohláska

(a) 1. D 2. G 3. F 4. E 5. B 6. C 7. A

(b) 8. **bak<sup>w</sup>õ bolodo** 10. **dilelatahi ibahale** 12. **wãpop<sup>h</sup>ak<sup>w</sup>a itsop<sup>h</sup>a**9. **bak<sup>w</sup>aʔdo oʔdo** 11. **doʔbolatahi iwariʔbo** 13. **bak<sup>w</sup>uhu otiduhu**

Zbytek této stránky je záměrně ponechán prázdný.

## Úloha č. 5.

1. **u N** MSG (j. č. r. m.) — muži, menší předměty nebo dlouhé, tenké předměty  
**ka N** FSG (j. č. r. ž.) — ženy, větší předměty nebo široké, ploché předměty  
**ki N** PL (množné číslo)

2. Složená podstatná jména: **N** — **Přívlastek** \*N: C<sub>1</sub>C<sub>2</sub>... → ~~C~~<sub>1</sub>C<sub>2</sub>...

3. **pin-V** CAUS — „způsobit, že (někdo/něco) V“

**Zkratky**    N    podstatné jméno    V    sloveso

- (a)
  1. **ka blaŋ** — I. *koza* ... FSG koza
  2. **ka (kh)mat-yoŋ** — H. *zornice (oka)* ... FSG oko–černý
  3. **ka (s)nieh-blaŋ** — E. *kozí kůže* ... FSG kůže–koza
  4. **ka sla** — B. *velký list* ... FSG list
  5. **ki dieŋ** — J. *stromy* ... PL strom
  6. **u kpa** — D. *otec* ... MSG otec
  7. **u (s)la-dieŋ-tla:y** — G. *palmový list* ... MSG list–strom–palma
  8. **u (b)laŋ-kpa** — C. *plemenný kozel* ... MSG koza–otec
  9. **u nar** — F. *železo (např. jako tyč)* ... MSG železo
  10. **yoŋ** — A. *být černý* ... černý
- (b)
  11. **ka yit** — M. *sklo (např. jako tabule)* ... FSG sklo
  12. **ki (kh)la-ba:m-briew** — R. *tygři lidožrouti* ... PL tygr–jíst–člověk
  13. **ki yit-khmat** — O. *brýle (mn. č.)* ... PL sklo–oko
  14. **pin-ba:m** — L. *krmit* ... CAUS–jíst
  15. **u khla** — Q. *tygr* ... MSG tygr
  16. **u (ph)laŋ-yap** — P. *stéblo slámy* ... MSG tráva–umírat
  17. **u phlaŋ** — N. *stéblo trávy* ... MSG tráva
  18. **yap** — K. *umírat* ... umírat
- (c)
  19. **ba:m** — *jíst* ... jíst
  20. **ka snieh** — *kůže* ... FSG kůže
  21. **ki khmat** — *oči* ... PL oko
  22. (i) **u (b)laŋ-yoŋ** — *černý kozel* ... MSG koza–černý  
 (ii) **u (ph)laŋ-yoŋ** — *černá tráva* ... MSG tráva–černý
- (d)
  23. **u yit** — *sklo (např. jako lahev)* ... MSG sklo
  24. **ka nar** — *železo (např. jako plát)* ... FSG železo
  25. **pin-yap** — *zabíjet* ... CAUS–umírat
  26. **ka khla** — *tygřice* ... FSG tygr
- (e)
  27. **ki (b)riew-lieŋ** — *námořníci* ... PL člověk–lod'